

OBSAH

Úvodem	5
ÚVODNÍ ČÁST	9
Pojem a charakteristika vyučovací metody	9
Vzdělávací a výchovné úkoly vyučovací metody a její vlastnosti	19
Vztah vyučovací metody k důležitým činitelům výchovy	38
Dělení vyučovacích metod	57
Přehled vyučovacích metod	66
I. MOTIVAČNÍ METODY (Metody usměrňující zájem o učení)	73
II. METODY EXPOZICNÍ (Metody podání učiva)	79
A. Metody přímého přenosu poznatků ze subjektu na objekt (Metody přímého sdělování poznatků)	81
1. Monologické metody	81
Přednáška	84
Metoda vyprávění	91
Popis	92
Vysvětlování	93
B. Metody zprostředkovaného přenosu poznatků pomocí názoru	99
1. Metody demonstrační	100
Exkurzní demonstrace	107
Demonstrace trojrozměrných pomůcek	112
Pohybová demonstrace	114
Demonstrace dvojrozměrných pomůcek	120
Ilustrace	124
2. Metoda dlouhodobého pozorování jevů	125
3. Manipulační metody (Didaktická demontáž a montáž)	127
4. Pracovní metody	123
Laboratorní metody	134
Metoda praktické práce v dílnách	137
Metoda praktické pěstitelské a chovatelské práce	138
Metoda systematické pracovní praxe	139
5. Hra jako vyučovací metoda	140

C. Metody heuristické povahy (Metody problémové)	144
1. Dialogické problémové metody (Metody dialogické)	146
Metoda sokratovská, heuristická	147
Beseda	154
2. Komplexní problémové metody	155
Vlastní problémová metoda (Verbálně meditativní)	156
Projektová metoda (Organizačně tvořivá)	162
D. Metody samostatné práce žáků. Metody autodidaktické	167
Samostatná práce s knihou	168
E. Metodické systémy individualizovaného vyučování	172
1. Daltonský plán a winnetská soustava	172
2. Programování jako vyučovací metoda	176
F. Metody bezděčného učení	181
III. METODY FIXAČNÍ (Metody opakování a procvičování učiva)	185
A. Metody opakování a procvičování vědomostí	189
1. Metoda otázek a odpovědí	190
2. Metoda opakování pomocí učebnice	191
3. Souvislý ústní projev jako metoda opakování	195
4. Metoda memorování nazpaměť	196
5. Kompoziční úkoly, diktáty, kresba, modelování, hra	197
B. Metody opakování a procvičování dovedností	201
1. Motorický trénink. Návčik pohybových dovedností	210
2. Návčik rozumových dovedností. Intelektuální trénink	214
IV. METODY DIAGNOSTICKÉ A KLASIFIKAČNÍ	
(Metody hodnocení, kontroly a klasifikace)	221
A. Klasické diagnostické metody	236
1. Ústní zkouška	236
2. Klasické písemné a grafické zkoušky	246
3. Didaktické testy	248
4. Klasické výkonové zkoušky	262
Metoda hodnocení čteného textu	262
Metoda hodnocení písemného projevu	266
Metoda hodnocení obrazu a jiných názorných objektů	270
Metoda hodnocení pracovní aktivity žáků	272
Metoda hodnocení žákovy souvislého projevu, referátu, řečnického cvičení	275
Metoda hodnocení žákovy vědeckovýzkumné práce	277
Metoda hodnocení tvůrčího projevu	278
Metoda hodnocení žákovy organizačního výkonu	279

B. Malé formy vědeckovýzkumných diagnostických metod . . .	281
1. Metoda dlouhodobého systematického pozorování . . .	282
2. Pozorování žáka v uzlových situacích	289
3. Rozbor žákovských prací (Analýza žákovských prací) . . .	291
4. Explorační metody	293
5. Anamnéza	297
6. Metody hodnocení žákovské skupiny (Hodnocení kolektivu třídy, zájmového kroužku aj.)	298
Speciální diagnostické metody	299
C. Metody třídění diagnostických údajů	301
D. Metody vyhodnocování a zobecňování diagnostických údajů. Interpretační metody	305
E. Klasifikační metody a klasifikační symbolika	310
Literatura	314